

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2018 r.

w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej

Na podstawie art. 134 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb przeprowadzania badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zwanej dalej „osobą zatrzymaną”;
- 2) przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim;
- 3) czas i organizację badań, o których mowa w pkt 1, oraz sposób ich dokumentowania.

§ 2. Osobę zatrzymaną poddaje się niezbędnym badaniom lekarskim w przypadku gdy:

- 1) została jej udzielona pierwsza pomoc;
- 2) zachodzi uzasadniona obawa, że znajduje się w stanie zagrażającym jej życiu lub zdrowiu;
- 3) oświadczyła, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby jej życiu lub zdrowiu;
- 4) z posiadanych przez Krajową Administrację Skarbową informacji lub okoliczności zatrzymania wynika, że może być chora na chorobę zakaźną w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151);
- 5) jest kobietą w ciąży.

§ 3. 1. Badanie lekarskie osoby zatrzymanej:

- 1) przeprowadza się po dokonaniu niezbędnych czynności związanych z zatrzymaniem;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2255, z 2017 r. poz. 88, 244, 379, 708, 768, 1086, 1321, 2409 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138.

2) w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 2, może być przeprowadzone w czasie prowadzenia niezbędnych czynności związanych z zatrzymaniem.

§ 4. 1. Osoba zatrzymana jest kierowana na badanie lekarskie na podstawie pisemnego wniosku kierownika komórki organizacyjnej, w której pełnią służbę funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej dokonujący zatrzymania, lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza. Wzór wniosku o przeprowadzenie badania lekarskiego osoby zatrzymanej określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 2, wniosek może być złożony w formie ustnej. Kierownik komórki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie potwierdza w formie pisemnej treść wniosku.

§ 5. 1. Badanie lekarskie osoby zatrzymanej przeprowadza lekarz najbliższego miejsca zatrzymania zakładu opieki zdrowotnej albo udzielający świadczeń zdrowotnych w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej albo grupowej praktyki lekarskiej, udzielający świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz.1938).

2. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia badania przez podmioty, o których mowa w ust. 1, badanie przeprowadza lekarz innego zakładu opieki zdrowotnej albo udzielający świadczeń zdrowotnych w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej albo grupowej praktyki lekarskiej.

§ 6. 1. Kierownik komórki organizacyjnej, o której mowa w § 4 ust. 1, zapewnia przewiezienie osoby zatrzymanej do najbliższego podmiotu leczniczego w celu przeprowadzenia badania lekarskiego.

2. W przypadku gdy stan zdrowia osoby zatrzymanej wskazuje na potrzebę zapewnienia specjalnych warunków transportu, przewiezienia dokonuje się specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego.

§ 7. Osobie zatrzymanej, udziela się niezwłocznie pierwszej pomocy lub kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku, gdy osoba ta znajduje się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, określonego w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195).

§ 8. 1. Po przeprowadzeniu badania lekarskiego osoby zatrzymanej lekarz wydaje zaświadczenie lekarskie o istnieniu albo braku przeciwwskazań medycznych do zatrzymania. Zaświadczenie dołącza się do dokumentacji sporządzonej w związku z zatrzymaniem osoby. Wzór zaświadczenia lekarskiego o istnieniu albo braku przeciwwskazań medycznych do zatrzymania określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. W przypadku gdy osoba zatrzymana swym zachowaniem uniemożliwia lub nie wyraża zgody na przeprowadzenie badania lekarskiego, lekarz odnotowuje okoliczność tę w zaświadczeniu lekarskim.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2018 r.³⁾

MINISTER FINANSÓW

w porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łucko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej (Dz. U. poz. 1614 i z 2017 r. poz. 413), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 256 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 i 2255, z 2017 r. poz. 379, 1537, 1926 oraz z 2018 r. poz. 2409).

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej* stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 134 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. *o Krajowej Administracji Skarbowej* (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.).

Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2009 r. *w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej* (Dz. U. poz. 1614 i z 2017 r. poz. 413), które jest utrzymane w mocy do dnia 1 marca 2018 r.

Zakres projektowanego aktu prawnego dotyczy problematyki badań lekarskich przeprowadzanych wobec osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Co do zasady zakres projektowanej regulacji powiela rozwiązania zawarte w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2009 r.

W projektowanym rozporządzeniu zakres terminologii i procedur medycznych dostosowano do postanowień wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195) – m.in. § 2 pkt 1 i § 7.

Dokonano również zmiany w załączniku nr 1 czyniąc go w ten sposób dokumentem bardziej czytelnym i niebudzącym wątpliwości w kontekście pozyskiwania danych „wrażliwych” objętych klauzulą tajemnicy lekarskiej. Przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. *o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz. U. z 2017 r. poz. 125, z późn. zm.) nie wprowadzają klasycznej definicji tajemnicy lekarskiej, jednakże w art. 40 ust. 1 jednoznacznie wskazują zakres informacji objętych tą tajemnicą. Zgodnie z tym przepisem, „Lekarz ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu”. Tajemnicą zawodową objęte są zatem wszystkie informacje związane z pacjentem i uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu. Wobec tego uznano, że zawarty w dotychczas obowiązującym załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej* zapis o treści „informacje o stanie zdrowia/dolegliwości” wykraczał poza uprawnienia funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Zakres przedmiotowy zapisu powinien wyłącznie wskazywać przesłanki umożliwiające organowi Krajowej Administracji Skarbowej złożenie wniosku

o przeprowadzenie badania lekarskiego. W związku z powyższym zaproponowano przyjęcie zasady zaznaczenia właściwej przesłanki z przedstawionego katalogu, o którym mowa w § 2 projektowanego rozporządzenia.

Dodatkowo w załączniku nr 1 oraz 2 zaproponowano przyjęcie zasad dotyczących podania dokumentu tożsamości oraz wskazania właściwych danych. W dotychczasowym rozporządzeniu w polu dotyczącym wskazania dokumentu tożsamości istniał zapis: „Dokument potwierdzający tożsamość”, w niniejszym projekcie zaproponowano modyfikację zapisu w niniejszy sposób: „Nazwa i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość”.

W załączniku nr 2 w polu dotyczącym wydania orzeczenia lekarskiego umożliwiającego w konsekwencji zatrzymanie danej osoby zastosowano zasadę jednoznacznego wskazania, czy istnieją bądź nie istnieją przeciwwskazania medyczne do zatrzymania tej osoby.

Niniejsze rozporządzenie w znacznej mierze stanowi powielenie rozwiązań funkcjonujących w aktualnie obowiązującym stanie prawnym, tym samym nie wymaga wprowadzenia regulacji przejściowych.

Termin wejścia w życie rozporządzenia, tj. 1 marca 2018 r.

Termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia został określony na dzień 1 marca 2018 r. Powyższy termin nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego. Należy mieć na względzie również przepis art. 256 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948, z późn. zm.), zgodnie z którym przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 72 ust. 6 ustawy o Służbie Celnej zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 134 ust. 7 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów. W związku z powyższym nowe rozporządzenie powinno zostać wydane przed dniem 2 marca 2018 r.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Materia regulowana w projekcie rozporządzenia nie jest objęta prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia o charakterze techniczno-organizacyjnym, które pozostają w gestii państw członkowskich UE i nie podlegają harmonizacji.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji.

Iwona Olszewska
ekspert Służby Celno-Skarbowej
Departament Zwalczenia Przeszeczności Ekonomicznej
w Ministerstwie Finansów
22 694 42 47

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Finansów z dnia 2018 r.
(poz. ...)

Załącznik nr 1

WZÓR

.....
(pieczęć jednostki organizacyjnej
Krajowej Administracji Skarbowej)

.....
(miejsowość, data)

**WNIOSEK
o przeprowadzenie badania lekarskiego
osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej**

Imię Nazwisko Płeć: M, K*
Data urodzenia lub wiek:
Cel badania:
Nazwa i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość:
Przesłanki do przeprowadzenia badania lekarskiego*: 1) osobie zatrzymanej udzielono pierwszej pomocy; 2) zachodzi uzasadniona obawa, że osoba zatrzymana znajduje się w stanie zagrażającym jej życiu lub zdrowiu; 3) osoba zatrzymana oświadczyła, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby jej życiu lub zdrowiu; 4) z posiadanych przez Krajową Administrację Skarbową informacji lub okoliczności zatrzymania wynika, że osoba zatrzymana może być chora na chorobę zakaźną; 5) osoba zatrzymana jest kobietą w ciąży.

.....
(pieczęć i czytelny podpis
kierownika komórki organizacyjnej
Krajowej Administracji Skarbowej,
w której pełni służbę funkcjonariusze
Służby Celno-Skarbowej dokonujący zatrzymania,
lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza)

* Właściwe zaznaczyć

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu przeprowadzającego badanie)

.....
(miejsowość, data)

**Zaświadczenie lekarskie
o istnieniu albo braku przeciwwskazań medycznych do zatrzymania**

Imię Nazwisko Płeć: M, K*
Data urodzenia lub wiek:
Nazwa i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość:
Orzeczenie o braku/istnieniu* przeciwwskazań medycznych do zatrzymania
Podano/zalecono*:
Badania nie przeprowadzono:

.....
(data, pieczętka i podpis lekarza)

* Właściwe zaznaczyć